

Toisen kotimainen kielen kokeen rakenne (ONL) Baccalaureate

Tehtävä	Osa-alueet	Painotus %	Oppimisen tavoitteet Opiskelija...	Kysymys	Arviointi Arviointitaulukko	Painotus pistein
Osa 1 Luetun ymmärtäminen	Lukeminen	20%	ymmärtää lukemiaan tekstejä erilaisista aiheista, joita kirjoittajat käsittelevät omasta näkökulmastaan		Koekohtaisen arviointiohjeen vastaukset	7
	Analyysi	30%	käyttää laajaa sanastovarastoa, joka sisältää myös abstrakteja käsitteitä		Koekohtaisen arviointiohjeen vastaukset	9
	Tulkinta	23%			Koekohtaisen arviointiohjeen vastaukset	6
	Soveltaminen	27%	käyttää vaativia kielioppirakenteita		Koekohtaisen arviointiohjeen vastaukset	8
Osa 1 yhteensä		100%				30
Osa 2 Tekstin ymmärtäminen ja analyysi	Sisältö	40 %	kirjoittaa yleisistä aiheista täsmällisiä näkökulman tai vaikutelman ilmaisevia tekstejä, kuten esseitä, raportteja, kirjeitä ja blogeja		Koekohtainen arviointitaulukko	12
	Argumentointi ja kriittinen ajattelu	40%			Koekohtainen arviointitaulukko	12
	Kielitaito ja tarkkuus ja laajuus ja tarkkuus	20%	käyttää laajaa sanastovarastoa, joka sisältää myös abstrakteja käsitteitä käyttää myös vaativia kielellisiä rakenteita		Koekohtainen arviointitaulukko	6

Osa 2 yhteensä		100%				30
Osa 3 Kirjallinen tuottaminen (kirjallisuus)	Tekstin tulkinta	30%	tuntee suomenkielistä kulttuuria ja eri tekstilajeja		Koekohtainen arviointitaulukko	12
	Argumentointi ja kriittinen ajattelu	40%	ymmärtää ja analysoi eri kirjallisuuden lajeja, kuten proosaa ja runoutta.			16
	Kielitaito ja tarkkuus	30%	tuntee kielen eri rekisterien käytön erilaisissa tilanteissa			12
Osa 3 yhteensä		100%				40
YHTEENSÄ						100

ERINOMAINEN	ERITTÄIN HYVÄ	HYVÄ	TYYYDYTTÄVÄ	VÄLTTÄVÄ	HEIKKO	ERITTÄIN HEIKKO
100-90	89-80	79-70	69-60	59-50	49-21	20-0

Mallikokeen rakenne ONL FINNISH Baccalaureate

Tehtävä	Osa-alueet	Painotus %	Oppimisen tavoitteet Opiskelija...	Kysymys	Arviointi Arviointitaulukko	Painotus pistein
Osa 1 Luetun ymmärtäminen	Lukeminen	20%	ymmärtää lukemiaan tekstejä erilaisista aiheista, joita kirjoittajat käsittelevät omasta näkökulmastaan	Osa 1 Kysymys 1 a-c	Koekohtaisen arviointiohjeen vastaukset	6
	Analyysi	30%	käyttää laajaa sanastovarastoa, joka sisältää myös abstrakteja käsitteitä	Osa 1 Kysymys 2 a-c	Koekohtaisen arviointiohjeen vastaukset	10
	Tulkinta	23%		Osa 1 Kysymys 3	Koekohtaisen arviointiohjeen vastaukset	10
	Soveltaminen	27%	käyttää vaativia kielioppirakenteita	Osa 1 Kysymys 4	Koekohtaisen arviointiohjeen vastaukset	4
Osa 1 yhteensä		100%				30
Osa 2 Tekstin ymmärtäminen ja analyysi	Sisältö	40 %	kirjoittaa yleisistä aiheista täsmällisiä näkökulman tai vaikutelman ilmaisevia tekstejä, kuten esseitä, raportteja, kirjeitä ja blogeja	Osa 2	Koekohtainen arviointitaulukko	12
	Argumentointi ja kriittinen ajattelu	40%			Koekohtainen arviointitaulukko	12
	Kielitaito ja tarkkuus ja laajuus ja tarkkuus	20%	käyttää laajaa sanastovarastoa, joka sisältää myös abstrakteja käsitteitä		Koekohtainen arviointitaulukko	6

			käyttää myös vaativia kielellisiä rakenteita			
Osa 2 yhteensä		100%				30
Osa 3 Kirjallinen tuottaminen (kirjallisuus)	Tekstin tulkinta	30%	tuntee suomenkielistä kulttuuria ja eri tekstilajeja	Osa 3	Koekohtainen arviointitaulukko	12
	Argumentointi ja kriittinen ajattelu	40%	ymmärtää ja analysoi eri kirjallisuuden lajeja, kuten proosaa ja runoutta.			16
	Kielitaito ja tarkkuus	30%	tuntee kielen eri rekisterien käytön erilaisissa tilanteissa			12
Osa 3 yhteensä		100%				40
YHTEENSÄ						100

ERINOMAINEN	ERITTÄIN HYVÄ	HYVÄ	TYYDYTTÄVÄ	VÄLTTÄVÄ	HEIKKO	HYVIN HEIKKO
100-90	89-80	79-70	69-60	59-50	49-21	20-0

**SUOMI TOISENA
KOTIMAISENA KIELENÄ
MALLIKOE**

PÄIVÄMÄÄRÄ : PVM kesäkuuta 20XX

KOKEEN KESTO : 3 tuntia (180 minuuttia)

SALLITUT APUVÄLINEET : Mitään apuvälineitä ei sallita

ERITYISTÄ HUOMIOITAVAA : Vastaa kaikkiin kysymyksiin.

EB-TUTKINTO

SUOMI TOISENA KOTIMAISENA KIELENÄ

Minna Canthista se alkoi - 175 vuotta sitten syntynyt kirjailija ja vaikuttaja oli kuin luonnonvoima

5 Minna Canthin syntymästä tuli vuonna 2019 kuluneeksi 175 vuotta. 19. maaliskuuta vietettävä Canthin päivä on myös tasa-arvon päivä. Minna Canth oli merkkihenkilöistä ensimmäinen nainen, jonka kunniaksi Suomessa liputetaan. Canth on muistettu nimikkoseuralla ja patsailla, ja hänen mukaansa on nimetty rakennuksia ja katuja.

10 Minna Canth syntyi vuonna 1844 Tampereella ja sai kasteessa nimen Ulrika Wilhelmiina Johnson. Kuopiossa Canth jatkoi jo Tampereella ruotsinkielisessä työläislasten Finlaysonin tehtaankoulussa alkanutta koulunkäyntiä. Canth halusi jatkaa koulunkäyntiä, ja hän oli päättänyt lähteä Jyväskylään, vaikka salaa, jos vanhemmat eivät antaisi lupaa. Sellainen kuitenkin annettiin. Vuonna 1863 hän pääsi ensimmäisten naisopiskelijoiden joukossa opiskelemaan kansakoulunopettajaksi juuri perustettuun Jyväskylän seminaariin. Opiskelu keskeytyi yhden lukuvuoden jälkeen. Tuolloin Minna meni naimisiin seminaarin luonnontieteen opettajan Johan Ferdinand Canthin kanssa. Perheeseen syntyi Jyväskylässä seitsemän lasta.

15 Aviomies kuoli 1879 ja seuraavan vuoden alussa Minna muutti takaisin Kuopioon. Minna Canth kuoli toukokuun 12. päivänä, Snellmanin päivänä, vuonna 1897 vain 53-vuotiaana sydänkohtaukseen.

20 Minna Canth syntyi suomenkieliseen kotiin. Kotikieli oli suomi, mutta ajan tavan mukaan hänen koulukielensä oli ruotsi. Nuoruudenystäviensä kanssa hän kävi kirjeenvaihtoa ruotsiksi. Kirjallisiin teksteihinsä hän myöhemmin sijoitti myös joskus ruotsinkielisiä sanoja ja sanontoja.

Yhteiskunnallinen vaikuttaja

25 Minna Canthia voisi kuvata luonnonvoimaksi. Hänen elämänsä näyttää jälkeensäkin katsottuna mahdottomalta. Hän oli suuren perheen yksinhuoltaja sekä kirjailija, journalisti että kauppias – aikana, jolloin mitään näistä ammateista ei pidetty naiselle mahdollisena. Canth oli aikansa uranuurtaja, joka kaatoi yhteiskunnan raja-aitoja sekä sanoillaan että teoillaan. Minna Canth toimi samaan aikaan sekä talouden että kulttuurin kentillä. Hän keräsi ajatteluunsa vaikutteita Suomen rajojen ulkopuolelta ja oli merkittävä valtakunnallinen keskustelija, mutta vietti elämänsä Helsingin ulkopuolisessa Suomessa.

30

Canth rikkoi naiselle asetettuja rajoja monin tavoin. Taloudellinen menestys takasi hänelle naisena miehestä riippumattoman aseman, ja vuonna 1895 hänet valittiin ensimmäisenä naisena äänivaltaiseksi edustajaksi yleisessä kauppiaskokouksessa. Canth ei pelännyt puuttua yhteiskunnallisten vallankäyttäjien tekopyhyyteen ja syrjiviin asenteisiin.

35

Minnan salonki

Kun Minna Canth muutti takaisin Kuopioon, hän ryhtyi monenlaisiin toimiin naisasiain saralla. Hän esimerkiksi osallistui aktiivisesti tytöille tarkoitettun lyseon varainkeruuseen. Kuopiossa Canthin ympärille kokoontui kirjallisuudesta

EB-TUTKINTO

SUOMI TOISENA KOTIMAISENA KIELENÄ

- 40 kiinnostuneita ihmisiä, ja Canthin Kanttilaksi kutsuttuun taloon syntyi Minnan salonki. Siellä vieraili monia myöhemmin tunnettuja kirjailijoita ja kulttuurivaikuttajia kuten Juhani Aho, Venny Soldan, Jean Sibelius ja Akseli Gallén-Kallela. Kaukaisimmat vieraat tulivat ulkomailta asti. Salongin ilmapiiri oli vapaamielinen, suorastaan siinä määrin, että monet paheksuivat sitä. Paheksuntaan epäilemättä vaikutti se, että
- 45 Minnan salongissa puhuttiin uusista kirjallisista ja aatteellisista virtauksista, kuten naisasialiikkeestä ja darwinismista. Uudet ajatukset antoivat kuitenkin inspiraatiota kirjailijoille, ja Canth itsekkin hyötyi vuorovaikutuksesta nuoremman polven edustajien kanssa. Vuonna 1886 ilmestynyt *Hanna* lienee ensimmäinen suomenkielinen teos, jossa mainitaan Charles Darwinin nimi.
- 50 Canthin kyky analysoida yhteiskunnallisia ilmiöitä on vertaansa vailla. Fiktiivisten teosten lisäksi Canth kirjoitti kantaa ottavia kirjoituksia lehtiin eikä empinyt esittää radikaalejakaan ajatuksia. Hänen kirjoituksensa syntyivät usein reaktiona johonkin aiempaan puheenvuoroon, ja niitä leimaa ennen muuta vahva vuorovaikutussuhde ympäröivän yhteiskunnan kanssa. Minna Canth osasi esittää vastalauseensa
- 55 vankasti perustellen. Hänen kirjoituksilleen on leimallista eloisa retoriikka: huudahdukset, kysymykset, lukijan puhuttelu, valpas huumori ja terävä ironia, jopa paatos ja hyökkäävyyskin.

Canthin merkitys kirjailijana

- 60 Minna Canth kirjoitti näytelmiä, pienoisoromaaneja ja novelleja. Hän oli ensimmäinen merkittävä suomenkielinen näytelmäkirjailija ja prosaisti Aleksis Kiven jälkeen. Kirjailijana Minna Canth oli realisti ja hän halusikin kuvata todellisuutta siten kuin se ilmeni. Konservatiivit nousivat usein kiivailemaan hänen tekstiensä vuoksi, sillä heidän mielestään realistit kuvasivat sellaisia epäkohtia, joita ei ollut olemassakaan. Toisaalta myös kirjailijan sukupuoli vaikutti hänen teostensa vastaanottoon. Nainen
- 65 kun ei voinut kirjoittaa aviorikoksesta tai hän ei voinut tietää löyhästä moraalista tai elämän laitapuolesta, jollaisesta Canth kirjoittaa muun muassa *Kauppa-Lopossa* (1889). Papisto erityisesti kiivastui Canthin teosten aiheista.

- Canthin teoksista huokuu myötätuntoa naisia ja vähäosaisia kohtaan. Vaikka heille usein käy huonosti, onneton loppu on omiaan herättämään lukijassa moraalisia
- 70 pohdintoja ja osoittamaan, ettei yhteiskunta toimi aina niin, että hyvydestä palkittaisiin ja pahuudesta rangaistaisiin. Canthin teokset eivät ole kuitenkaan samalla tavalla osoittelevia kuin useat romantiikan ajan teokset. Teoksissa kertoja ei kauhistele vaan kuvaa kliinisen objektiivisesti ympäristöä ja ihmisiä.

- 75 Minna Canth loi myös uudenlaisen naiskuvan. Canth pyrki kuvamaan naista ikään kuin sisältäpäin, ja lopputuloksena olikin usein syvälinen ja avarakatseinen nainen. Uusi nainen oli niin ikään riippumaton sekä vapaa muiden mielipiteistä. Esimerkkinä tällaisesta naisesta on muun muassa *Papin perheen* (1891) Maiju, naisasianainen, jonka tulevaisuudensuunnitelmat eivät sovi vanhoilliseen elämäntapomukseen.

- 80 Näytelmänsä *Sylvin* (1893) hän kirjoitti ruotsiksi loukkaannuttuaan Suomalaisen Teatterin johtokuntaan, kun se lopetti näytelmän *Kovan onnen lapset* esitykset liian radikaaleina. Myöhemmin hän itse suomensi *Sylvin*. Kielikysymyksessä hän näyttää kuitenkin olleen reaalipoliitikko ja sovinnollinen. Hän pani nuorimman tyttärensä Lyylin ruotsalaiseen yhteiskouluun, kun siellä vihdoinkin tytöillä oli mahdollisuus

EB-TUTKINTO

SUOMI TOISENA KOTIMAISENA KIELENÄ

85 ylioppilastutkintoon. Suomenmieliset ystävät paheksuivat. Kun 1890-luvun alussa valtiollinen tilanne Suomessa kylmeni suhteessa Venäjään, Canth näki, että kieliriidat piti unohtaa ja yhtenäisenä kansana vastustaa ulkoista vaaraa.

(749 sanaa)

Lähde: <https://www.hs.fi/paakirjoitukset/art-2000006039798.html> (Viitattu 23.4.2020)

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2019/03/08/minna-canthista-se-alkoi-175-vuotta-sitten-syntynyt-kirjailija-ja-vaikuttaja> (Viitattu 23.4.2020)

<https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000006003955.html> (Viitattu 23.4.2020)

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2019/03/15/miten-ulrika-wilhelmina-johnsonista-tuli-minna-canth> (Viitattu 4.5.2020)

<http://minnacanth.kuopionkulttuurihistoriallinenmuseo.fi/> (Viitattu 24.5.2020)

https://fi.wikipedia.org/wiki/Minna_Canth (Viitattu 24.5.2020)

EB-TUTKINTO
SUOMI TOISENA KOTIMAISENA KIELENÄ

OSA 1 (30 pistettä)

Lue Minna Canthista kertova teksti ja vastaa tekstin pohjalta kysymyksiin 1-4. (30 pistettä)

1. Vastaa kysymyksiin a-c valitsemalla sopivin vaihtoehto. (6 pistettä)

- a) Mikä seuraavista pitää tekstin mukaan paikkansa? (2 pistettä)
- A. Canth oli Jyväskylän seminaarin ainoa naisopiskelija.
 - B. Canthin vanhemmat vastustivat hänen opiskeluaan.
 - C. Minna Canthista tuli jo opiskeluaikoina tunnettu kirjoituksistaan.
 - D. Canth jätti avioitumisen myötä opinnot kesken.
- b) Mitä tekstissä kerrotaan Canthin lehtikirjoituksista? (2 pistettä)
- A. Niissä hän yritti välttää henkilökohtaisten näkemysten esille tuomista.
 - B. Ne olivat tyyliltään hyvin persoonattomia.
 - C. Niillä hän osallistui julkiseen keskusteluun.
 - D. Niistä uupui usein hänen teksteilleen ominainen terävyys.
- c) Miten Minna Canth suhtautui kielikysymykseen? (2 pistettä)
- A. Hän puolusti ruotsin kieltä.
 - B. Hän ei halunnut ottaa kantaa asiaan.
 - C. Hän toivoi sopua kieliryhmien välille.
 - D. Hän kirjoitti kaikki tekstinsä alkujaan suomeksi.

2. Kirjoita vastaukset alla oleviin kysymyksiin yhtenäisenä tekstinä. Yhden vastauksen sopiva pituus on korkeintaan 30 sanaa. (10 pistettä)

- a) Miten Minna Canth edisti naisten asemaa? (4 pistettä)
- b) Mistä syistä Minna Canthin kaunokirjalliset tekstit herättivät keskustelua? (2 pistettä)
- c) Mistä Minnan salonki oli tunnettu? (4 pistettä)

3. Kirjoita tekstissä alleviivatut sanat tai ilmaukset a-e omin sanoin. (10 pistettä)

- a) hän ryhtyi monenlaisiin toimiin naisasiain saralla.
- b) Canthin kyky analysoida yhteiskunnallisia ilmiöitä on vertaansa vailla.
- c) Minna Canth osasi esittää vastalauseensa vankasti perustellen.
- d) onneton loppu on omiaan herättämään lukijassa moraalisia pohdintoja.
- e) vietti elämänsä Helsingin ulkopuolisessa Suomessa.

EB-TUTKINTO SUOMI TOISENA KOTIMAISENA KIELENÄ

4. Tekstistä löytyy synonyymit seuraaville sanoille. Etsi ja kirjoita sanat perusmuodossa. (4 pistettä)

- a) pioneeri
- b) ennakkoluuloton, suvaitsevainen
- c) ankara, tily
- d) teeskentely

OSA 2 (30 pistettä)

Kirjoita alla olevasta aiheesta noin 250 sanaa.

Minna Canth oli aikansa tärkeimpiä kirjailijoita ja yhteiskunnallisia vaikuttajia. Pohdi Minna Canthin elämäntyön merkitystä suomalaiselle kaunokirjallisuudelle. Kirjoita noin 250 sanan mittainen teksti, jossa voit halutessasi käyttää apuna Minna Canthista kertovaa tekstiä.

OSA 3 (40 pistettä)

Kirjoita alla olevasta aiheesta noin 350 sanaa.

Mitä Suomeen ja suomalaisuuteen liittyviä stereotyyppioita käsitellään Miika Nousiaisen romaanissa *Juurihoito* ja Mikko-Pekka Heikkisen romaanissa *Terveisiä Kutturasta*.

SUOMI TOISENA KOTIMAISENA KIELENÄ, MALLIKOE

**KOEKOHTAISET ARVIOINTIOHJEET JA MALLIVASTAUKSET,
MALLIKOE**

OSA 1 (30 pistettä)

1.

- a) D Canth jätti avioitumisen myötä opinnot kesken. (2 pistettä)
- b) C Niillä hän osallistui julkiseen keskusteluun. (2 pistettä)
- c) C Hän toivoi sopua kieliryhmien välille. (2 pistettä)

2.

- a) Minna Canth edisti naisten koulutusta. Hän toimi ammateissaan aktiivisesti, samoin kuin kulttuurin ja talouden alalla. Hän osallistui yhteiskunnalliseen keskusteluun tasa-arvosta. Hän kehitti myös kirjallisuudessa uudenlaista naiskuvaa. (4 pistettä)
- b) Minna Canth toi esille yhteiskunnan nurjia ja negatiivisia puolia, joita ei haluttu nähdä. Hän kirjoitti sellaisista aiheista, joita ei pidetty soveliaina sen aikaisille naiskirjailijoille. (2 pistettä)
- c) Se toimi inspiroivana ja vapaamielisenä seurana, jossa sekä suomalaiset että ulkomaalaiset kirjallisuuden ihmiset kokoontuivat keskustelemaan kirjallisuuden uusista suuntauksista. (4 pistettä)

3.

- a) naisia koskevalla (toimi)alalla (2 pistettä)
- b) ainutlaatuinen; ei löydy vastaavaa (2 pistettä)
- c) motivoida protestinsa vahvasti (2 pistettä)
- d) sopii; soveltuu (2 pistettä)
- e) muualla kuin Helsingissä (2 pistettä)

4.

- a) uranuurtaja (1 pistettä)
- b) avarakatseinen (1 pistettä)
- c) armoton (1 pistettä)
- d) tekopyhyys (1 pistettä)

Osa 2 (30 pistettä)

Osa 2	12	11	10	9-8	7-6	5-4	3-0
Sisältö ja jäsentely	Kirjoittaja käsittelee näkemyksiään erittäin perusteellisesti ja johdonmukaisesti. Teksti on erittäin laaja ja omaperäinen.	Kirjoittaja käsittelee näkemyksiään perusteellisesti ja johdonmukaisesti. Teksti on laaja ja omaperäinen.	Kirjoittajan näkemykset ovat perusteltuja ja melko johdonmukaisia. Teksti on kohtuullisen laaja ja monipuolinen.	Kirjoittaja osoittaa tyydyttävää, joskin tavanomaista, näkemystä. Teksti on pääpiirteittäinen asianmukainen suppeudessa.	Kirjoittaja osoittaa riittävää näkemystä. Teksti on suppea ja johtopäätökset ovat pintapuolisia.	Kirjoittajan näkemykset ovat puuttellisia. Teksti on epätarkka ja rakenteeltaan epäjohdonmukainen.	Kirjoittaja ei pysty juuri lainkaan vastaamaan tehtävänäntoon tai on ymmärtänyt sen väärin.
	12	11	10	9-8	7-6	5-4	3-0
Argumentointi ja kriittinen ajattelu	Osoittaa erittäin monivivahteista taitoa argumentoida. Esittää uusia ja henkilökohtaisia näkökulmia aiheesta	Osoittaa monipuolista ja monivivahteista taitoa argumentoida. Esittää uusia ja henkilökohtaisia näkökulmia aiheesta	Osoittaa kohtalaisen monipuolista ja toimivaa taitoa argumentoida. Esittää henkilökohtaisia näkökulmia aiheesta	Osoittaa tyydyttävää taitoa argumentoida. Esittää pääosin mielipiteitään ja näkökulmiaan aiheesta	Osoittaa jotakin argumenttia ja esittää mielipiteitä aiheesta	Pystyy ainoastaan puutteellisesti tuoda esiin jotakin argumenttia tai ilmaista mielipiteitä aiheesta	Ei pysty tuomaan esiin argumenttia tai ilmaista mielipiteitä
	6	5	4	3	2	1	0
Kielitaito ja tarkkuus	Kielellisesti erittäin monipuolinen ja vaihtelevat lauserakenteet. Sanaston	Kielellisesti laaja, erittäin selkeä ja monipuolinen. Sanaston hallinta on	Kielellisesti kohtalaisen selkeä, ja melko laaja. Kieli ja sanasto ovat	Kielellisesti tavanomainen. Viesti välittyy tyydyttävästi,	Välittää viestin paikoin epäselvästi. Kielellisesti suppea,	Välittää viestin heikosti. Kielellisesti erittäin suppea ja paljon virheitä.	Ei pysty välittämään viestiä. Kielellisesti alkeellinen.

EUROPEAN BACCALAUREATE SAMPLE

	hallinta on laajaa, luovaa ja kontekstin mukaista.	laajaa ja kontekstin mukaista.	pääpiirteittäin kontekstin mukaisia. Yksittäisiä virheitä esiintyy.	vaikka teksti on paikoin kömpelöä .	paljon virheitä ja tekstiä on paikoin vaikea lukea.	Teksti on erittäin vaikealukuinen.	
--	--	--------------------------------	---	-------------------------------------	---	------------------------------------	--

Vaikka tehtävänanto ei suoraan ohjaa aiheen omakohtaiseen tarkasteluun, on luontevaa ja odotuksenmukaista, että tarkasteluun liitetään myös kokelaan omia kokemuksia ja omiin elämänpiiriin liittyviä näkökulmia. Tekstin avulla tarkastelua on mahdollisuus laajentaa kielen, kulttuurin ja/tai yhteiskunnan tarkasteluun.

Osa 3 (40 pistettä)

OSA 3	12-10	9	8	7	6	5-4	3-0
Tekstin tulkinta	Erittäin monipuolinen tulkinta ja käsittely tekstin sisällöstä ja aiheesta. Käsittelee johdonmukaisesti ideoita.	Monipuolinen ja johdonmukainen tulkinta ja käsittely tekstin sisällöstä, aiheesta ja ideoista.	Kohtalaiseen monipuolinen ja pääosin johdonmukainen tulkinta ja käsittely tekstin sisällöstä, aiheesta ja ideoista.	Tyydyttävä ja pääosin johdonmukainen tulkinta ja käsittely tekstin sisällöstä, aiheesta ja ideoista.	Riittävä mutta melko yksipuolinen tulkinta ja käsittely tekstin sisällöstä, aiheesta ja ideoista.	Puutteellinen ja epäjohdonmukainen tulkinta ja käsittely tekstin sisällöstä ja ideoista.	Ei pysty tulkitsemaan ja käsittelemään tekstin aihetta tai ideoita.
	16- 14	13-12	11-10	9- 8	8	7- 5	4-0
Argumentointi ja kriittinen ajattelu	Osoittaa erittäin monivivahteista taitoa argumentoida, esittää uusia ja henkilökohtaisia näkökulmia aiheesta	Osoittaa monipuolista ja monivivahteista taitoa argumentoida, esittää uusia ja henkilökohtaisia näkökulmia aiheesta	Osoittaa kohtalaisen monipuolista ja toimivaa taitoa argumentoida, esittää henkilökohtaisia näkökulmia aiheesta	Osoittaa tyydyttävää taitoa argumentoida, esittää pääosin mielipiteitään ja näkökulmiin aiheesta	Osoittaa taitoa esiintä joitakin argumentteja ja esittää mielipiteitä aiheesta	Pystyy ainoastaan puutteellisesti tuomaan esiin joitakin argumentteja tai ilmaista mielipiteitä aiheesta	Ei pysty tuomaan esiin argumentteja tai ilmaista mielipiteitä

EUROPEAN BACCALAUREATE SAMPLE

	12-10	9	8	7	6	5-4	3-0
Kielitaito ja tarkkuus	Erittäin selkeä ja sujuva teksti, kielellisesti monipuolinen, idiomaattinen ja tarkka	Selkeä ja sujuva teksti, kielellisesti monivivahtainen ja tarkka	Kohtalaisen selkeä ja kielellisesti melko monivivahtainen teksti, yksittäisiä virheitä esiintyy	Tyydyttävä ja kielellisesti melko yksipuolinen teksti, virheitä esiintyy	Välittää viestin paikoin epäselvästi ja yksipuolisesti, paljon virheitä	Välittää viestin heikosti, kielellisesti erittäin suppea ja paljon virheitä	Ei pysty välittämään viestiä, kielellisesti alkeellinen

Lukioluokkien (S6-7) aikana käsitellyt teokset antavat laajat mahdollisuudet pohtia Suomeen ja suomalaisuuteen liittyviä näkökulmia. Kaunokirjallisissa teoksissa Suomesta ja suomalaisuudesta esitellään erilaisia puolia. Ansiokas vastaus ei sisällä ainoastaan yksittäisten piirteiden luetteloa tai mekaanista käsittelyä vaan pohtii näkökulmia monipuolisesti.